

Aluehallitus 03.03.2025 § 48

§ 48

Oikaisuvaatimuksen tekeminen valtiovarainministeriön päätöksestä hyvinvointialueille maksettavasta vuoden 2025 rahoituksesta

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):
Rajahalme Ville
Päivärinta Ari
Syrjänen Markus
Yli-Koski Elina

Päätösehdotus

Hyvinvointialuejohtaja Svahn Sanna

Aluehallitus päättää

1. tehdä oikaisuvaatimuksen valtiovarainministeriön päätöksestä (VN/34112/2024) hyvinvointialueille maksettavasta vuoden 2025 rahoituksesta ja pyytää valtiovarainministeriötä oikaisemaan rahoituspäätöstä seuraavin perusteluin:

Valtiovarainministeriön päätös (VN/34112/2024) vuoden 2025 rahoituksesta perustuu Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen osalta puutteellisiin sairastavuustietoihin. Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue katsoo, että vuoden 2025 rahoitusta tulisi tarkistaa päivitettyjen sairastavuustietojen perusteella, jolla varmistetaan rahoituksen määräytyminen rahoituslain mukaisella tavalla. Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue on täydentänyt kuluvan vuoden aikana vuotta 2022 koskevia diagnoositietoja. Täydentämisellä on oletettavasti merkittävä vaikutus Länsi-Uudenmaan väestön sairastavuuden määrittelyyn ja edelleen vuoden 2025 yleiskatteiseen rahoitukseen.

Rahoituksen määräytyminen

Valtion rahoitus hyvinvointialueille määräytyy siten kuin hyvinvointialueiden rahoituksesta annetussa laissa (617/2021, myöhemmin rahoituslaki) säädetään. Rahoituslain 6 §:n mukaan valtion rahoituksen taso kullekin varainhoitovuodelle perustuu hyvinvointialueiden edellisen vuoden laskennallisiin kustannuksiin. Vuoden 2025 valtion rahoituksen perusteena on vuoden 2024 tarkistettu koko maan rahoituksen taso. Rahoituslain 6 §:n mukaan rahoituksen tasoa korotetaan palvelutarpeen kasvun, hyvinvointialueindeksin, tehtävämuutosten ja toteutuneiden kustannusten perusteella.

Rahoituksen jakautuminen hyvinvointialueiden välillä perustuu rahoituksen määräytymistekijöihin. Määräytymistekijöistä tarveperusteisuus muodostaa merkittävimmän osan rahoituksesta, noin 80%. Tarveperusteisuus jakautuu sosiaalihuollon, vanhustenhuollon ja terveydenhuollon painotuksiin.

Kunkin hyvinvointialueen osuus tarveperusteisesta rahoituksesta perustuu alueen väestön sairastavuuteen sekä demografisiin ja sosioekonomisiin tekijöihin. Erityisesti sairastavuudella on iso merkitys palvelutarpeen laskennassa ja sairastavuuden määrittely osaltaan perustuu

hyvinvointialueiden THL:lle ilmoittamiin diagnoositietoihin. THL toimittaa tarvekertoimet vuosittain elokuussa valtiovarainministeriölle hyvinvointialueiden rahoituslaskelmia varten.

Diagnoositietojen tarkistus ja sen vaikutus

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella on vuonna 2024 tarkastettu THL:lle toimitettuja vuoden 2023 diagnoositietoja rahoituksen laskennan oikeellisuuden varmistamiseksi. Tarkistustyön perusteella diagnoositiedoista on löydetty merkittävästi korjattavaa johtuen järjestelmien välisistä eroista. Pitkäaikaisdiagnoosien kattava siirtyminen THL:n tietoihin vaatii manuaalista kirjaamista, jolloin tietoihin jää aukkoja. Jälkikäteistarkastuksessa puuttuvia pitkäaikaisdiagnooseja on rikastettu n. 515 000 käynneille ja kontakteille, 9400 hoitajaksoille sekä 41 000 kuvantamistutkimukselle.

Edellisen perusteella on päätetty tarkistaa myös vuotta 2022 koskevat tiedot, sillä oletuksena on ollut, etteivät vuoden 2023 tietoja koskevat puutteet ole syntyneet kyseisenä vuonna, vaan perustuvat hyvinvointialueudista edeltäneen ajan kirjauskäytänteisiin. Tarkistuksen perusteella myös vuodelta 2022 on löytynyt puutteita diagnoositiedoissa ja löydökset ovat suurelta osin symmetrisiä vuoden 2023 puutteiden kanssa.

Tarkistusten perusteella hyvinvointialue on täydentänyt THL:lle vuosia 2022-2023 koskevia diagnoositietoja, ja koska täydennykset nimenomaisesti lisäävät diagnooseja aikaisemmista pohjatiedoista, on tällä vaikutus Länsi-Uudenmaan väestön sairastavuuden kasvun kautta tarveperusteiseen rahoitukseen. Vuoden 2023 diagnoositiedot vaikuttavat vuoden 2026 rahoitukseen ja vuoden 2022 tiedot kuluvaan vuoden rahoitukseen. Edellä kuvatun perusteella valtiovarainministeriön päätös (VN/34112/2024) vuoden 2025 rahoituksesta perustuu Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen osalta puutteellisiin sairastavuustietoihin. Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue pyytää oikaisuvaatimuksella rahoituksen laskemista uudelleen täydennettyjen sairastavuustietojen perusteella, jolla varmistetaan rahoituksen määräytyminen laissa määritellyllä tavalla.

Toteutettujen täydennysten euromääräisiä vaikutuksia ei pystytä THL:n mukaan arvioimaan etukäteen laskentamallin kompleksisuudesta johtuen. Euromääräisiin muutoksiin vaikuttaa muun muassa se, minkä luonteisia diagnoositietojen täsmennykset ovat olleet. Oletuksena kuitenkin on täydennysten laajuuden perusteella, että ne vaikuttavat oleellisesti hyvinvointialueen sairastavuuteen.

Käsittely

Hyvinvointialuejohtaja Svahn ja aluevaltuuston 2. varapuheenjohtaja Vuornos saapuivat kokoukseen tämän asian käsittelyn aikana klo 12.31.

Puheenjohtaja Laiho saapui kokoukseen ja varajäsen Koskinen poistui kokouksesta tämän asian käsittelyn aikana klo 12.33.

Tämän asian käsittelyn aikana pidettiin kokoustauko klo 12.33-12.34.

Puheenjohtaja Laiho toimi kokouksen puheenjohtajana tästä eteenpäin kokouksen loppuun saakka.

Päätös

Aluehallitus hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Selostus

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue on saanut 20.12.2024 päätöksen hyvinvointialueille maksettavasta vuoden 2025 rahoituksesta.

Laki hyvinvointialueiden rahoituksesta (617/2021) 30 §:n mukaan, jos hyvinvointialue on tyytymätön päätökseen valtion rahoituksen tai hyvinvointialueen lisärahoituksen myöntämisestä, saamatta jääneen etuuden suorittamisesta tai perusteettoman edun palauttamisesta, hyvinvointialueella on oikeus kolmen kuukauden kuluessa päätöksestä tiedon saatuaan tehdä päätöksen tehneelle viranomaiselle oikaisuvaatimus.

Oikaisuvaatimus valtiovarainministeriön päätöksestä (VN/34112/2024) hyvinvointialueille maksettavasta vuoden 2025 rahoituksesta tehdään valtiovarainministeriölle. Oikaisuvaatimusta koskeva kirjelmä osoitetaan valtiovarainministeriölle ja se on toimitettava määräajassa valtiovarainministeriön kirjaamoon.

Hyvinvointialuelain 43 § 3 mom. mukaan aluehallituksen tehtävänä on valvoa hyvinvointialueen etua ja jollei hallintosäännössä toisin määrätä, edustaa hyvinvointialuetta ja käyttää sen puhevaltaa. Aluehallituksen tehtävänä on päättää oikaisuvaatimuksen tekemisestä hyvinvointialueen rahoitusta koskevassa asiassa.

Liitteet

Oheismateriaali

- Päätös hyvinvointialueiden vuoden 2025 rahoituksesta
- Maksuerittely vuoden 2025 rahoituksesta
- Oikaisuvaatimusohje valtiovarainministeriön päätökseen

Tiedoksi

Täytäntöönpano

Talusojohtaja, taloussuunnittelupäällikkö, konsernipalveluiden johtaja, lakiasiain johtaja,

Päätöshistoria